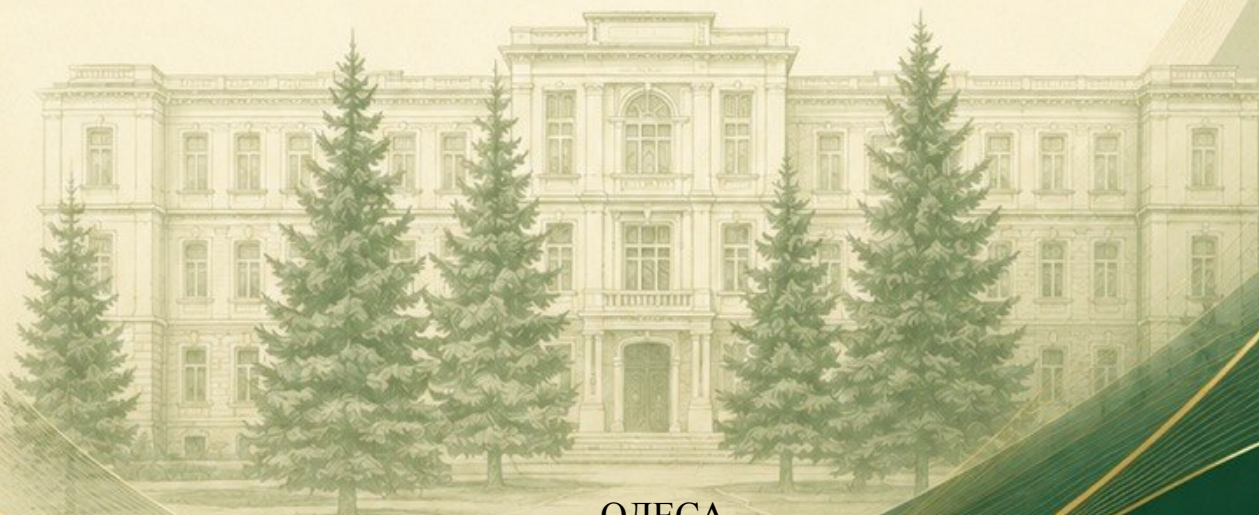

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Отже, трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти повинна охоплювати не лише модернізацію технологій навчання, а й створення ефективної системи підтримки студентів з розладами аутистичного спектра. Забезпечення безперервності інклюзивної освітньої траєкторії від школи до університету є важливою умовою реалізації права осіб з РАС на якісну освіту, професійне самовизначення та повноцінну участь у суспільному житті. Подальші дослідження мають бути спрямовані на розроблення та впровадження комплексних моделей супроводу студентів з аутизмом у закладах вищої освіти України.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
2. Інклюзивна освіта : навчальний посібник / за заг. ред. М. А. Порошенко. Київ : ТОВ «Агентство Україна», 2019. 300 с.
3. Шелудченко Л. С., Овчарук В. В. Інклюзивне освітнє середовище у закладах вищої освіти: сучасний стан та перспективи розвитку // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2024. № 1.
4. Інклюзивна освіта та навчання в сучасних умовах трансформацій: психолого-педагогічні основи інклюзивної освіти : матеріали Всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 180 с.
5. Дитина з аутизмом у закладі освіти : методичні рекомендації. Серія «Інклюзивна освіта: крок за кроком» Київ, 2015.

ЛОЗОВА Тетяна Олександрівна

**МІЖНАРОДНА СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ:
ФОКУС НА ТКТ (TEACHING KNOWLEDGE TEST) MODULE 1.**

Анотація. У тезах розглянуто значення міжнародної сертифікації Teaching Knowledge Test (ТКТ) Module 1 для професійного розвитку вчителів англійської мови. Проаналізовано ключові компоненти змісту модуля, його роль у формуванні методичної компетентності педагога та перспективи інтеграції підготовки до ТКТ у систему підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Ключові слова: міжнародна сертифікація, ТКТ, методична компетентність, викладання англійської мови, професійний розвиток учителя, Cambridge Assessment.

В умовах модернізації іншомовної освіти в Україні особливого значення набуває проблема підвищення професійної компетентності вчителів англійської мови відповідно до міжнародних стандартів. Сучасний педагог повинен не лише володіти мовою на високому рівні, а й орієнтуватися в актуальних

методичних підходах, психологічних особливостях мовленнєвого розвитку учнів та сучасних технологіях навчання. Одним із визнаних інструментів оцінювання професійних знань учителя є міжнародна сертифікація Teaching Knowledge Test (TKT), розроблена Cambridge Assessment English.

TKT Module 1 «Background to Language Learning and Teaching» є базовим компонентом сертифікації та спрямований на перевірку теоретичних знань щодо мовної системи, процесів засвоєння іноземної мови та основних методичних концепцій навчання англійської мови.

Зміст TKT Module 1 охоплює три взаємопов'язані компоненти.

По-перше, блок Describing Language and Language Skills передбачає сформованість знань про структуру мови та мовленнєві навички. Від педагога вимагається розуміння лексичних, граматичних і фонологічних явищ, уміння аналізувати мовні одиниці, визначати особливості їх функціонування та розрізняти субнавички читання, аудіювання, письма й говоріння. Такі знання забезпечують якісний аналіз навчальних матеріалів та ефективне планування освітнього процесу.

По-друге, блок Background to Language Learning акцентує увагу на психологічних та когнітивних аспектах оволодіння мовою. Особливе значення надається вивченню мотиваційних чинників навчання, індивідуальних стилів засвоєння інформації, вікових особливостей учнів та механізмів формування міжмовної системи (interlanguage). Важливим аспектом є аналіз причин виникнення мовних помилок, зокрема впливу рідної мови та процесів узагальнення мовних правил.

По-третє, блок Background to Language Teaching формує цілісне уявлення про еволюцію методичних підходів до викладання іноземних мов. У межах цього компонента розглядаються традиційні та сучасні методики навчання, ролі вчителя в освітньому процесі, а також різні види педагогічного оцінювання, що використовуються для моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти.

Практична значущість сертифікації полягає насамперед в опануванні міжнародної професійної термінології у сфері викладання англійської мови. Це сприяє інтеграції українських педагогів у світовий професійний простір, полегшує використання автентичних методичних ресурсів та забезпечує доступ до сучасних освітніх практик.

Крім того, підготовка до TKT сприяє переосмисленню ролі помилки в процесі навчання. Відповідно до сучасних психолого-педагогічних концепцій, помилка розглядається як закономірний етап мовленнєвого розвитку, що дозволяє вчителю будувати більш ефективну систему підтримки та зворотного зв'язку для учнів.

Важливим результатом також є систематизація професійного досвіду. Навіть для педагогів із багаторічним стажем підготовка до сертифікації стає засобом структурування наявних знань і вдосконалення методичної рефлексії.

Міжнародна сертифікація ТКТ Module 1 є ефективним інструментом розвитку методичної компетентності вчителя англійської мови та важливим чинником його професійного зростання. Зміст модуля сприяє формуванню цілісного розуміння процесів навчання й викладання іноземної мови, розвитку навичок критичного аналізу освітньої практики та впровадженню сучасних педагогічних підходів.

Перспективним напрямом подальшого розвитку є інтеграція елементів підготовки до ТКТ у програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, а також у зміст методичної підготовки майбутніх учителів англійської мови у закладах вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Cambridge English. ТКТ (Teaching Knowledge Test). URL <https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/teaching-qualifications/tkt/> (дата звернення: 28.05.2026)
2. Cambridge English. About ТКТ Tests. URL <https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/teaching-qualifications/tkt/about-tkt/> (дата звернення: 28.05.2026)
3. Harmer J. *The Practice of English Language Teaching*. 5th ed. Harlow : Pearson Education Limited, 2015. 446 p.
4. Scrivener J. *Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching*. 3rd ed. London : Macmillan Education, 2011. 416 p.
5. Thornbury S. *An A-Z of ELT: A Dictionary of Terms and Concepts Used in English Language Teaching*. Oxford : Macmillan Education, 2006. 256 p.
6. Richards J. C., Rodgers T. S. *Approaches and Methods in Language Teaching*. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 410 p.
7. Lightbown P. M., Spada N. *How Languages Are Learned*. 5th ed. Oxford : Oxford University Press, 2021. 320 p.
8. Ur P. *A Course in English Language Teaching*. 3rd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2024. 389 p.

ПИЛИПЮК Тетяна Володимирівна
ORCID ID: 0009-0000-0831-2277
DOI:https://doi.org/10.24195/EducationalProcess2026-1

ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується активним реформуванням усіх складових освітнього процесу. Основними напрямками трансформацій є впровадження компетентнісного підходу, цифровізація освіти, гуманізація навчання, розвиток інклюзивного освітнього середовища та

Іванова Наталія Володимирівна Освіта і культура в стилі педагогіки Фрідріха Фребеля: деякі аспекти підготовки вихователя	31
Карпілянський Дмитро Анатолійович. Кривенко Таїсія Сергіївна Результати емпіричного дослідження складових готовності майбутніх психологів до надання практичної допомоги колишнім комбатантам	34
Кусташ Юлія Іванівна, Чудовська Вікторія Анатоліївна Інноваційні підходи до підтримки студентів з розладами аутистичного спектра в умовах трансформації освітнього процесу у закладах вищої освіти	38
Лозова Тетяна Олександрівна Міжнародна сертифікація вчителів англійської мови: фокус на ТКТ (Teaching Knowledge Test)	40
Пилипюк Тетяна Володимирівна Педагогічна творчість у контексті сучасних освітніх реформ	42
Полєводова Наталія Григорівна Використання штучного інтелекту на уроках української мови в 5–9 класах Нової Української Школи: можливості та виклики	45
Пономаренко Віталій Євгенович Розвиток soft skills у студентів закладів вищої освіти	46
Попелюк Вікторія Павлівна Teaching listening comprehension to cadets of the military academy	48
Родідял Дар'я Олександрівна Формування критичного мислення студентів у процесі викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти	49
Ручкіна Маріанна Миколаївна Формування професійної готовності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами асистентської практики	51
Сакалюк Оксана Олександрівна Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці магістрів	54